

utvivlsomt staa os ved at tage os af denne Sag i Opløbet; det er billigere at give Penge ud til at hjælpe disse unge Piger, inden de falder, end senere hen. Jeg ser godt, hvor svært, hvor uoverkommeligt egentligt Arbejdet maa være for Værgeraadene her i København, saa længe de er ulønnede, og jeg ser ogsaa godt, hvilket uhyre Arbejde der hviler paa Overværgeraadet. Ved Siden af det store Arbejde, som er gjort, er der meget, som staaar tilbage. Jeg har her tilladt mig at henvise til et Felt, som efter min Mening ligger nærmere, end Askø-Affæren gjorde, og jeg vil tilføje, at jeg kunde ønske, vi fik en Kvinde ind i Overværgeraadet. Kvinderne vil netop forstaa, at ved Papirer kommer man ingen Vegne. Kvinder gaar gennem Skrivelserne og til Personerne, og netop en Kvinde vil sikkert forstaa den Sag, jeg her taler om, disse unge Pigers Sag, for hvilke Forholdene nu er saa svære.

Foruden de enkelte Sager, jeg her har fremdraget, vil jeg til Slutning gøre nogle Bemærkninger i Anledning af nogle Udtalelser forleden Dag af Ordføreren for den radikale Fraktion af Regeringspartiet (Povlsen). Han sagde, at naar Dommen falder i Arboe-Rasmussens Sag, vil den store Kirkestrid udbryde her i Landet, hvad enten Dommen falder til den ene eller den anden Side, og at vi saa kommer ind paa en ny kirkelig Lovgivning. Dette er utvivlsomt rigtigt. Jeg mener nu, at den store Kirkestrid vil ikke vente saa længe, jeg tror, den allerede er begyndt, den er begyndt med den Udnævnelse af Forstanderen for Skaarup Seminarium, som vi saa i Avisen i Gaar. Jeg vil slet ikke udtale mig om denne Sag, men den ligger for, Striden er begyndt, og vi vil der naa til de rent principielle Spørgsmaal. Og det er ingen Skade til, de maa tages op. Men nu har altsaa Ordføreren for den radikale Fraktion af Regeringspartiet udtalt sig. Jeg ser, at det ærede Medlem ikke er til Stede, men han vil kunne læse mine Udtalelser i det stenografiske Referat og svare paa dem. Det, som han sagde, maa jeg tage frem, thi det vil blive retninggivende i den Valgkamp, vi skal have. Det vil for Resten blive slemt, hvis vi i Valgkampen til Foraaret ogsaa skal have kirkelig Lovgivning og hele den kirkelige Strid med — jeg ser egentlig ikke, hvorledes det skal ende. Men det er af Betydning — for at kunne tage Stilling — at vide, hvorledes det ærede Medlem, som taler paa sit Partis Vegne, mener, at Spørgsmaalet skal

løses. Det ærede Medlem siger: „jeg vil da mene, at denne Lovgivning maa gaa i Retning af, at Præste- og Ordinationsløftet bliver fuldstændig afskaffet, og man nøjes med en Erklæring fra Ordinanden om, at han slutter sig til den evangelisk-lutherske Kirke i Grundlovens Forstand, i den Betydning, hvori Ordene maa tages i Grundlovens § 3“.

Det er netop Kærnen i Sagen. Hvordan skal man forstaa Grundlovens § 3? Hvordan forstaaer det radikale Partis Ordfører Grundlovens § 3? Er der, idet denne § 3 er blevet staaende i den nye Grundlov, truffet Aftaler om dens Forstaaelse mellem de Partier, der har affattet Grundloven? Er der en Hjælp for os i disse Aftaler til Forstaaelse af denne § 3, saa at det radikale Partis Ordfører nu kan fremholde det som Centrum i hele Sagen? Thi hvis der ikke er det, maa vi forstaa denne § 3 saaledes, som Grundlovsfædrene i 1849 forstod den, og der er ingen Tvivl om, hvordan de forstod den. Kultusministeren, Madvig, siger, idet han resumerer Forstaaelsen af den: „Hvilken Vægt Bekendelsesskrifterne skal have i det kirkelige Liv, vil være at afgøre enten i Kirkeforfatningen eller under det kirkelige Liv, som udvikler sig ifølge Kirkeforfatningen; men en bestemt kirkelig Bekendelse er forudsat, og jeg tilføjer, at jeg tror, at man, da intet andet er udtalt, og da man har beraabt sig paa det danske Folks hidtilværende Forhold til en vis Kæffion, ved den evangelisk-lutherske Kirke maa tænke paa den Kirke, der er bygget paa de Bekendelsesskrifter, som hidtil har haft Gyldighed i den danske Kirke, og det er den augsburgske Kæffion med de i den augsburgske Kæffion forudsatte 3 ældste kirkelige Symboler og tillige, som bekendt, Luthers lille Katekismus“. Der har vi altsaa den daværende Kultusministers Definition, da han skal resumere de Udtalelser, der er fremkommet om Forstaaelsen af Grundlovens § 3. Er der da saa nu kommet en anden Forstaaelse af Grundlovens § 3, som man kan holde frem i den kommende Kamp? Ligger der noget bagved om, at der er truffet saadanne Aftaler? Jeg kan i denne Sammenhæng ikke andet end beklage, at de kirkelige Forhold i Grundloven slet ikke blev behandlet ved den nye Grundlov. Ved den Grundlov, vi fik i 1849, turde man ikke tage fat paa disse Spørgsmaal. Der var mange Forhold, der medførte det, baade de krigerske, som vel ogsaa denne Gang, men ogsaa en vis Ængstelse for at tage principielt paa denne